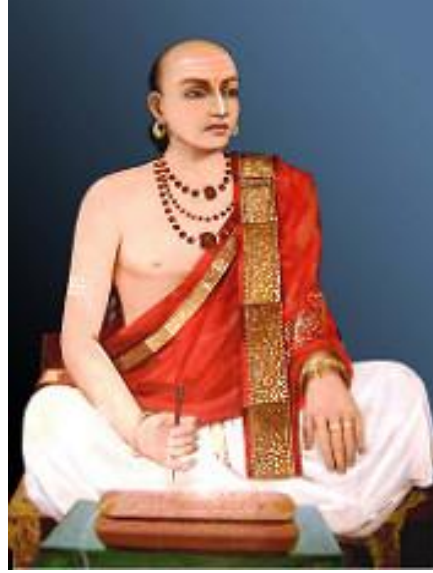

ద్రౌపదిపరిదేవనము

తిక్కన

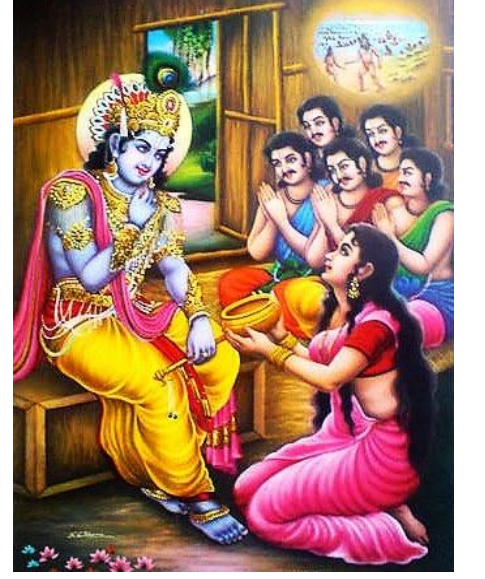
డా.వి. కన్నంనాయుడు

తెలుగులెక్చరర్

డా. వి. యస్.క్రిష్ణాప్రభుత్వడిగ్రీకళాశాల(A)

విశాఖపట్నం

“అమలోదాత్తమనీషనేనుభయకావ్యప్రాడిఁబాటించుశి
ల్పమునంబారగుడం;గళావిదుడ;నాపస్తంబసూత్రుండ;గౌ
తమగోత్రుండ;మహేశ్వరాంఘ్రికమలధ్యానైకశీలుండ;న
న్నమకుంగొమ్మనమంత్రికిన్సుతుండ;దిక్కాంకుండ ;సన్మాన్యుడన్”

ఇతనికాలం: తిక్కన కవిత్రయంలో ద్వితీయుడైన కవిత్వంలో మాత్రం అద్వితీయుడు.

13వశతాబ్దం నెల్లూరును పరిపాలించిన మనుమసిద్ధి ఆస్థానంలో ఆస్థానకవిగా, మంత్రిగా ప్రసిద్ధి కెక్కాడు. యజ్ఞం చేసి'తిక్కన సోమయాజి అయ్యాడు. తండ్రి కొమ్మన దండ నాధుడు. తల్లి అన్నమ్మ. ఇతని శిష్యుడు కేతన. ఇతని పెదనాన్న కుమారుడు ఖడ్గతిక్కన. వేదవ్యాసుని మహాభారతాన్నివిరాటపర్వం నుండి స్వర్గారోహణ పర్వం వరకు మొత్తం 15 పర్వాలు తిక్కన ఒంటి చేత్తో అనువాదం చేసాడు. తిక్కన భారతానువాదంతో పాటు నిర్వచనోత్తర రామాయణం రాసి మనుమసిద్ధికి అంకితం చేశాడు. విజయ సేనము, కవి సార్వభౌమ ఛందస్సు, కృష్ణ శతకం. తిక్కన ఇతర రచనలు. కవిబ్రహ్మ, ఉభయ కవి మిత్రుడు అనేవి తిక్కన బిరుదులు. భారతానువాదాన్ని హరిహరనాధునికి అంకితం చేశాడు.

తిక్కన కవిత్వంలో తెలుగుదనం మూర్తీ భవిస్తుంది. ఇతని రసాభ్యుచితబంధాన్ని శ్రీనాథుడు అనుకరించాడు. సందర్భోచిత పద ప్రయోగం, వర్ణనా సామర్థ్యం, చిత్తవృత్తి ప్రకటనం, పాత్రపోషణ నైపుణ్యం, తెలుగు నుడికారాల సౌంపు, అల్పాక్షరాలలో అనల్పార్థ స్ఫూర్తి తిక్కనలో కనిపిస్తాయి. తిక్కనది నాట కీయశైలి. ఆయన కవిత్వంలో తెలుగుదనం మూర్తీ భవిస్తుంది.

సంజయుడు రాయబారిగా వచ్చిమాట్లాడి వెళ్లిన తరువాత పాండవులు శ్రీకృష్ణుని కౌరవసభకు రాయబారిగా పంపడానికి నిశ్చయించారు. రాజ్యంలో సగభాగం కాకపోయినా ఐదుగురికీ ఐదూళ్ళు ఇస్తేచాలని ధర్మరాజు కృష్ణునితో తన అభిప్రాయం చెప్పాడు. అన్నమాట జవదాటని భీమార్జునన కులసహదేవులు ధర్మరాజు అభిప్రాయమే తమ అభిప్రాయమని చెప్పారు. తరువాత ద్రౌపది కృష్ణునితో పలికినమాటలివి. ఇందులో ద్రౌపది కోపం, ఆవేదన, ప్రతీకారం, ఆమె పలుకుల్లోని వ్యంగ్యం, ధ్వని, గడుసుదనం, మనకు ఆనందాన్ని కలిగిస్తాయి.

-ద్రౌపదికృష్ణునితోఁదనమున్ను పడినభంగపాట్లుచెప్పుట-

తే:ధర్మనందనుపలుకులుతనకుహృదయ

తాపమొనరింపమోమునదైన్యమొంద

నున్నపాంచాలియిట్లనియ్యఁబలికెఁ

గనలిశౌరితోగద్గదకంఠియగుచు.

ఉ: అంతలుచేసిపోనడచియక్కటసంజయుచేతఁజెప్పిపు

త్తేంతురెయిట్టియూరటమదిం బ్రియమందెయుధిష్ఠరుండుతా
నంతనయూళులేవురకునైదుసుయోధనుఁడిచ్చునొక్కొయీ
కంతక్కపావిహీనమతినాతడునొంచునెయన్నదమ్ములన్

చ. తనమునుపడ్డబన్నములుఁదమ్మునిపైఁగలకూర్మిపేర్మినీ

జనపతిసైపకున్నెయదిసక్కనరాజ్యముపాలులేకతీ

రునకొడబాటుకల్గిననెఱుంగమిపెట్టరె, చాలరైరివీ

రనరొకొ,నానలేమియనియాడరె, లోకమువారుకేశవా

శా: పెంపేదందమకిట్టితక్కువలురూపింపంగనేలావిచా

రింపన్వారికమేలుసంధితమున్వారింజుచినందారుసా

ధింపంజాలరొకాకపోరఁదగమర్ధింపందలంపేనిశ

కింపంబట్టోకొ?వారుబ్రాహ్మణులెయేకీడైనసైరింపగన్

ఉ. ఓటయొకింతయేనియుసుయోధనుచిత్తమునందులేదునీ

మాటలఁబోవునేదురభిమానమయెక్కుడుపూనుఁగాకయ

చ్చోటనసంగరంబులగుచొప్పులుపుట్టిననైనఁబాండవుల్

పోటునకిచ్చగింతురోకోపోదురొకానలనుండనచ్యుతా

ఉ. ఏనిటులంటినావలవదింకనునీవునురాజుఁదమ్ములుఁ

గానుచితంబుచూచిమనకార్యముమీసుజనత్వముంజెడం

గానొకభంగిచేయకతగంగురువర్గముతోడిసంధిమీ

కైనతెరంగునన్వలచినట్టులచేయుడునేర్పులేర్పడన్

వ. అని మఱియునిట్లనియె.

ఉ. ఆఱడిఁబోకయున్ఫలమునందుటయుంగని,పల్కనేరమిన్

మాఱటనోరిదాననయిమాటలుచిత్తమునందునిల్పకే

గాఱులుప్రేలెదన్వినుడుకర్జమునెగ్గునుగాననల్కమై

వీరిడియైనమానిసికివెండివివేకముకల్గనేర్చునే

చ: వరమునఁబుట్టితిన్భరతవంశముఁజొచ్చితి నందుఁబాండుభూ
వరునకుఁగోడలైతిఁజనవంద్యులఁబొందితి నీతివిక్రమ
స్థిరులగుపుత్రులంబడసితిన్సహజన్ములప్రాపుకాంచితిన్
సరసిజనాభయిన్నిటఁబ్రశస్తికినెక్కినదాననెంతయున్

వ: అటుంగాక

ఉ: నీవుసుభద్రకంటెఁగడునెయ్యముగారవముందలిర్పస

భావనచేయుదిట్టిననుఁబంకజనాభయొకండురాజసూ
యావభృథంబునందుశుచియైపెనుపొందినవేణివట్టియీ
యేవురుఁజూడగాసభకునీడ్చెఁగులాంగననిట్లొనర్తుర

ఉ. ఆసభకేకవస్త్రయగునట్టిననుంగొనివచ్చినొంచుదు

శ్వాసనుఁజూచుచుంబతులసంభ్రములైతగుచేష్టలేకనా
యాసలుమానిచిత్రములయాకృతినున్నయెడన్ముకుందవి
శ్వాసముతోడనిన్గొలువవచ్చెమనంబదియుందలంపవే

చ: అరయమిఁజేసికోడలనకప్పుడుదాసిగఁజేసినమ్మహా
పురుషునిపాలికింబతులుపోవగవీరలతోనయేనుజె
చ్చెరఁజనికోటరంబుదగఁజేయుదునోయటుఁగాకపాడిమై
వరవుడమోపిచేయుదునోవారికిమాధవనిశ్చయింపుమా

వ: అనియట్లుగడించి

ఉ: ద్రోవదిబంధురంబయినకొమ్ముడిగమ్మునవిడ్చివెండ్లుకల్
దావలచేతఁబూనియసితచ్చవిఁబొల్చుమహాభుజంగమో
నావిలసిల్లివ్రేలగమనంబునఁబొంగువిషాదరోషముల్
కావగలేకబాష్పములుగ్రమ్మగదిగ్గనలేచియార్తయై

వ: గోవిందుముందటంబెట్టియిట్లనియె.

క: ఇవిదుస్ససేనువ్రేళ్ళం

దవిలిసగముద్రెవ్విపోయిదక్కినవికౌ

రవులకడఁదీటుమాటల

యవసరమునఁదలపవలయునచ్యుతవీనిన్

సీ: ఈ వెండ్రుకలుపట్టియీడ్చినయాచేయి

తొలుతగాఁబోరిలోదుస్ససేను

తనువింతలింతలుతునియలైచెదరిరూ

పరియున్నఁగనియడుకారుఁగాక

యలుపాలఁబొనుపడునట్టిచిచ్చేయిది

పెనుగదవట్టినభీమసేను

బాహుబలంబునుబాటించుగాండీవ

మనునొకవిల్లెప్పుడునువహించు

ఆ:కర్తివిక్రమంబుఁగాల్పనేయిట్లుబ

న్నములుపడినధర్మనందనుండు

నేనురాజరాజుపీనుంగుఁగన్నారఁ

గానఁబడయమైతిమేనిఁగృష్ణ

ఉ: నెట్టనయిట్టియల్కమదినిల్పితిరక్కెసతాల్మి ంజిచ్చొడిం
గట్టినయట్లుపెద్దయునుగాలముదీనికినాటుటెన్నడుం
బుట్టదుదుష్టనిగ్రహముపూనిజగంబులుకాచునట్టితోఁ
బుట్టువునీవుఁదేజమునఁబొల్చినభర్తలుఁగల్గనచ్యుతా

